

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27C/171/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112223157
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112223157.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený splnomocnencom: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporkyni: N. H., narodená XX.X.XXXX, H.Č. XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: N. H., narodená X.X.XXXX, H. XX, o zaplatenie sumy 47,80 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.

Odporkyni súd nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 12.11.2012 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 47,80 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny od 28.11.2009 do zaplatenia z titulu nezaplatennej zmluvnej pokuty.

Návrh odôvodnil tým, že odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu, na základe ktorej využívala služby poskytované mu právnym predchodcom navrhovateľa, pričom sa zaviazala za ne platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou odporkyne bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku odporkyne zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporkyňa sankcionovaná za to, že nespĺnila povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím by odporkyňa prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporkyni mobilný telefón za zľavnenú cenu, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu.

Splnomocnená zástupkyňa odporkyne nesúhlasila so zaplatením zmluvnej pokuty, nakoľko odporkyňa mala len 18 rokov a 4 mesiace, keď jej na ulici bola ponúknutá služba pracovníkmi predchodcu navrhovateľa. Bez toho, aby bližšie vysvetlili podmienky zmluvy jej dali zmluvu podpísať a až doma zistila k čomu sa zaviazala. Pretože je stále študentka bez príjmu, ponúknutá služba bola pre ňu nevýhodná a preto ju prestala využívať. Nedoplatok na faktúrach zaplatila, neuhradila len pokutu.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa, ktorý svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil. Účastníci konania boli písomne poučení, že všetky dôkazy

a skutočnosti na preukázanie svojich tvrdení musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 O.s.p).

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Zmluvou o pripojení zo dňa 13.8.2008, faktúrou zo dňa 8.11.2009, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. a zistil nasledovný skutkový stav.

Odporkyňa uzatvorila Zmluvu o pripojení dňa 13.8.2008 s právnym predchodcom navrhovateľa so spoločnosťou T-Mobile, a.s., prevzala 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty a zaviazala sa užívať program „Relax 60“ po dobu 12 mesiacov a to za zľavnený mesačný paušálny poplatok 11,81 €. Odporkyňa sa zaviazala riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy, Všeobecných podmienok a osobitných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb, že po dobu 12 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiadala o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. vzniklo právo zrušiť túto zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať túto zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany odporkyne, pričom za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa považuje najmä výpoveď zmluvy o pripojení zo strany odporkyne. Ďalej bolo dohodnuté v bode 3 Zmluvy o pripojení, že v prípade porušenia hociktorej povinnosti uvedenej v bode 2 alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorého dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je odporkyňa povinná uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 47,80 €. Súd konštatuje, že predložené Všeobecné podmienky (ako neoddeliteľná súčasť zmluvy), neobsahujú ustanovenia bodu 3.6, ale ani písm. a/ až c/ bodu 5.2.

Podľa cenníka spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. bola štandardná cena programu služieb Relax 60 14,58 €.

Dňa 8.10.2009 vystavil právny predchodca navrhovateľa faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 47,80 €, ktorou si uplatnil zmluvnú pokutu splatnú dňa 27.11.2009. Odporkyňa nezaplatila zmluvnú pokutu.

Z činnosti súdu je známe, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., zanikla bez likvidácie po zlúčení so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ktorá sa stala jej univerzálnym nástupcom a dňa 16.12.2011 uzatvorila s navrhovateľom Zmluvu o postúpení pohľadávky, uvedená zmluva je zaregistrovaná na tunajšom súde pod č. 1SprV/81/2012.

Dňa 19.2.2013 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh odporkyne, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol navrhovateľ odporkyňi. Na základe Zmluvy o pripojení zo dňa 13.8.2008 sa právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou v článku 1 písm. a) dohodli, že v prípade 12 mesačnej viazanosti odporkyne, navrhovateľ poskytne odporkyňi program služieb Relax 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok 355,80 Sk (11,81 €) s DPH, pričom štandardná cena uvedeného programu služieb bola 439,10 Sk (14,58 €) s DPH. Celková výška poskytnutej zľavy bola teda 999,60 Sk (33,18 €). V uvedenom prípade teda odporkyňa nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím odporkyňa porušila jej povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, nakoľko by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytnúť odporkyňi program služieb za zľavnenú cenu. Navrhovateľ uviedol, že zaplatenie zmluvnej pokuty si uplatňujú na základe nesplnenia záväzku odporkyne zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. Zmluvná pokuta v tomto prípade plní aj funkciu preventívnu. Navrhovateľ má za to, že pri neexistencii zmluvnej pokuty za porušenie povinností zo strany zákazníka, v dôsledku ktorých dochádza k vypojeniu SIM karty z prevádzky a teda k prerušeniu využívania a tým aj platenia za služby zo strany zákazníka, by podnik nemohol zákazníkom poskytnúť benefit v podobe zľavnenej ceny za program služieb, ale musel by programy služieb poskytovať sa plné neakciové ceny. Ak má zmluvná pokuta plniť prevenčnú funkciu, jej výška musí byť do určitej miery vyššia ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník z toho získava. Funkcia zmluvnej pokuty, ako zabezpečovacieho prostriedku, spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne

pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba pritom musí byť dostatočne kvantifikovaná na to, aby svoj účel splnila.

Zmluvné podmienky upravené touto účastníkmi uzavretou zmluvou, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej, nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Predmetom konania je nárok navrhovateľa majúci pôvod v zmluve o pripojení, ktorú uzatvoril jeho právny predchodca s odporkyňou ako fyzickou osobou, nepodnikateľom. Zmluva o pripojení nie je upraveným typom zmluvy v Obchodnom ani Občianskom zákonníku, upravená je v osobitnom zákone, a v zákone č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, svojím charakterom však ide o zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

V danom prípade je dohodnutá zmluvná pokuta stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilnému operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napr. 11 mesiacov z celkových 12 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho platenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty žiadnym spôsobom nezohľadňuje. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosť odporkyne (ako aj každého iného

spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná.

Občiansky zákonník vyššie citovaným ustanovením (§ 53a ods. 1) zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka).

V obdobných právnych veciach Okresný súd Senica rozsudkom zo dňa 19.11.2012, sp.zn. 5C/136/2012, Okresný súd Komárno rozsudkami zo dňa 20.11.2012 sp.zn. 13C/243/2012 a zo dňa 30.11.2012 sp.zn. 13C/222/2012, Okresný súd Žilina rozsudkami zo dňa 29.6.2012 sp.zn. 6C/100/2012, zo dňa 22.10.2012 sp.zn. 17C/111/2012 a zo dňa 22.10.2012 sp.zn. 17C/122/2012 opakovane rozhodli o neprijateľnosti zmluvnej pokuty vo výške 47,80 € v zmluvách o pripojení uplatňovanej v tomto konaní navrhovateľom. Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom právny predchodca navrhovateľa s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Citované právoplatné rozsudky predstavujú pre navrhovateľa ako právneho nástupcu dodávateľa zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň pre súd zákonnú prekážku priznať navrhovateľovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Bolo by v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53a O.s.p.) návrhu vyhovieť. Preto súd návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešná odporkyňa si žiadne trovy konania neuplatnila a ani jej zo spisu nevyplynuli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.